

Μια χριστουγεννιάτικη ιστορία - *Charles Dickens*

Βρισκόμαστε κάπου στα μέσα του 19^{ου} αιώνα, στη μέση του χειμώνα και μάλιστα παραμονές Χριστουγέννων στο γκρίζο και παγωμένο Λονδίνο. Ο γέρο Εμπενέξερ Σκρουτζ παραμένει δουλεύοντας στα γραφεία της εταιρείας «Σκρουτζ και Μάρλεϊ». Είναι βλοσυρός και πετάει σχεδόν έξω από το γραφείο τον ανιψιό του που ήρθε να του ευχηθεί και να τον καλέσει για το χριστουγεννιάτικο γεύμα σπίτι του. Θα αρνηθεί να δώσει το παραμικρό σε ένα αίτημα για κάποια συνδρομή σε φιλανθρωπικά σωματεία, ενώ θα μουτρώσει και θα μουρμουρίζει στον μοναδικό γραμματικό που απασχολεί στο γραφείο, τον Κράτσιτ, επειδή την ημέρα των Χριστουγέννων δεν θα έρθει να δουλέψει μιας και είναι αργία.

Με άλλα λόγια ο Σκρουτζ είναι ένας τσιγκούνης, σκληρός και μαγκούφης που πιστεύει ότι η γιορτή των Χριστουγέννων είναι για να τεμπελιάζουν οι άνθρωποι και πρώτης τάξεως ευκαιρία να προσπαθούν να του αποσπούν χρήματα με τον έναν ή τον άλλο τρόπο. Αφού αγνοήσει, πάντα βλοσυρός και μουρμουρίζοντας, την κίνηση στους δρόμους, τους ανθρώπους με τα χαρούμενα πρόσωπα που κάνουν τα τελευταία ψώνια, θα αποσυρθεί στο τέλος της ημέρας μόνος του σε ένα απόμερο, το ίδιο παγωμένο με το γραφείο του σπίτι, κληροδότημα του παλιού συνταίρου Μάρλεϊ. Εκεί έχοντας φάει ένα φτωχό μίζερο χυλό και ενώ ετοιμάζεται να ξαπλώσει θα έχει έναν απροσδόκητο επισκέπτη.

Ξαφνικά εμφανίζεται μπροστά του το φάντασμα του συνταίρου Μάρλεϊ που έχει πεθάνει εδώ και επτά χρόνια. Το φάντασμα καταδικασμένο να τριγυρνάει στον κόσμο των ζωντανών, δεμένο με αλυσίδες οι οποίες σέρνουνε χρηματοκιβώτια, κλειδιά, λουκέτα και κατάστιχα λογιστικά, θα προειδοποιήσει τον Σκρουτζ για την επερχόμενη μοίρα του.

«Δεν είναι εύκολο αυτό που ήρθα να κάνω» συνέχισε το φάντασμα. «Ήρθα απόψε για να σε προειδοποιήσω. Για να σου πω ότι έχεις ακόμα την ευκαιρία, το περιθώριο να ξεφύγεις από τη δική μου μοίρα. Μια ευκαιρία κι ένα περιθώριο που εγώ σου προσφέρω, Εμπενέξερ». «Στάθηκες καλός φίλος» είπε ο Σκρουτζ.

«Σ' ευχαριστώ!».

«Θα 'ρθουν να σε βρούνε τρία Πνεύματα».

Στο άκουσμα αυτών των λόγων η ευχαρίστηση του Σκρουτζ χλόμιασε και ξεθώριασε κι έγινε πιο αχνή κι από το φάντασμα αντίκρου του.

«Αυτή είναι η ευκαιρία, αυτή είναι η ελπίδα για την οποία μου μίλησες, Τζέικομπ;» ρώτησε με τρεμάμενη φωνή.

«Ναι, αυτή»

«Ε... τότε... καλύτερα να μην μου τη δώσεις» κατάφερε να ψελλίσει ο Σκρουτζ.

«Αν δεν τα δεχτείς, αν δεν τα καλωσορίσεις, μην ελπίζεις ότι θα γλιτώσεις από τη δική μου μοίρα. Να περιμένεις το πρώτο απόψε κιόλας, όταν θα χτυπήσει μια μετά τα μεσάνυχτα».

«Δεν γίνεται να 'ρθουν και τα τρία μαζί, Τζέικομπ; Να ξεμπερδέω μια και καλή;» ρώτησε δειλά ο Σκρουτζ.

«Το δεύτερο να το περιμένεις αύριο βράδυ, την ίδια ώρα. Και το τρίτο μεθαύριο, όταν η καμπάνα χτυπήσει δώδεκα και πάψει το γλωσσίδι της να τρέμει από τον τελευταίο χτύπο. Μην περιμένεις να με ξαναδείς εμένα. Και για το καλό σου, κοίτα να θυμάσαι όσα είπαμε οι δυο μας!».

Το φάντασμα θα αφήσει τον Σκρουτζ μόνο του, συγχυσμένο να βασανίζεται από αμφιβολίες μέχρι να τον πάρει ο ύπνος.

Όταν πια το ρολόι χτυπήσει δώδεκα φορές, θα ξυπνήσει έντρομος. Και στη μία ακριβώς, θα δεχτεί την επίσκεψη του πρώτου πνεύματος, ενός παράξενου πλάσματος, σαν μικρόσωμου ζωτικού, που θα του συστηθεί σαν το πνεύμα των προηγούμενων Χριστουγέννων. Το πνεύμα θα παρασύρει τον Σκρουτζ στο παρελθόν και θα του συστήσει ξανά τον εαυτό του σε νεαρή ηλικία. Οι παιδικές αναμνήσεις του Σκρουτζ θα ξαναζωντανέψουν μπροστά τα μάτια του, το οικοτροφείο που διάβαζε, η τρυφερή σχέση του με την μικρή του αδελφή, οι γιορτές και τα γλεντοκόπια ως μαθητευόμενος πια, στον πρώτο εργοδότη του. Μια εποχή που νεαρός Σκρουτζ ήταν ανθρώπινος, γέλαγε και γλένταγε με τη συντροφιά των οικείων του ανέμελα. Τέλος, το πνεύμα θα αναστήσει μπροστά στα μάτια του μια σκηνή χωρισμού. Είναι μια κοπέλα που λέει στον Σκρουτζ ότι άλλαξε, και δεν μπορούν να είναι πια μαζί.

«Όλες σου οι άλλες φιλοδοξίες υποχώρησαν κι άφησαν μια και μόνη να σταθεί βασίλισσα στη καρδιά σου: τη φιλοδοξία να μην σε φτάνουν οι κακίες του κόσμου. Είδα τις ελπίδες σου τις άλλες, τις ευγενικές, τις όμορφες, να σβήνουν και να χάνονται μία μια. Ωσπου έμεινε μια και μόνη λαχτάρα να φλογίζει την καρδιά σου: η λαχτάρα του κέρδους. Έτσι δεν έγινε;... Μπορεί να πονέσεις, κι η ανάμνηση των όσων περάσαμε μαζί, με κάνει στιγμές στιγμές

να το ελπίζω. Μα αυτός ο πόνος θα κρατήσει λίγο, πολύ λίγο. Ύστερα θα τον ξεχάσεις, Θα διώξεις ακόμα και την ανάμνηση του με χαρά από την σκέψη σου, σαν όνειρο που δε πρόσφερε ούτε όφελος ούτε κέρδος, και χαίρεσαι που τέλειωσε. Μακάρι να 'σαι ευτυχισμένος στη ζωή που διάλεξες!»

Ο Σκρουτζ συγκλονισμένος από αυτές τις αναμνήσεις ικέταψε το πνεύμα να σταματήσει να του δείχνει το παρελθόν. Όλα αυτά τον βασάνισαν τόσο πολύ. Πώς μπόρεσε να δώσει στη ζωή του τόσο λάθος δρόμο; Αναρωτιόταν ακόμα όταν τον πήρε ο ύπνος πάλι στην κάμαρα του.

Θα ξυπνήσει από φασαρίες και σαματά, φώτα και δυνατά γέλια. Στο δίπλα δωμάτιο θα συναντήσει ένα γίγαντα καλοθρεμμένο μπροστά σε ένα πλουσιοπάροχο τραπέζι να τρώει και να πίνει του καλού καιρού. Ήταν το πνεύμα των σημερινών Χριστουγέννων. Θα πιάσει τον Σκρουτζ και θα τον σεργιανίσει στη σκοτεινή και παγωμένη πόλη. Όμως τα μαγαζάκια που δεν είχαν κλείσει ακόμα, διαλαλούσαν την πλούσια λόγω γιορτώνπραμάτεια τους. Παιδιά έπαιζαν και γελούσαν με το χιόνι. Οι περαστικοί φορώντας τα γιορτινά τους, περπατούσαν με το χαμόγελο ζωγραφισμένο στο πρόσωπο τους. Το πνεύμα οδήγησε τον Σκρουτζ στο φτωχό σπιτάκι του γραμματικού του, του Κράτσιτ. Όλη η οικογένεια αν και πολύ φτωχή μοιράζεται το γιορτινό τραπέζι. Οι κινήσεις τους, οι εκφράσεις τους δείχνουν ότι μοιράζονται επίσης, μια τρυφερή οικειότητα και αγάπη. Αγάπη κυρίως για τον Βενιαμίν της οικογένειας τον μικρό Τιμ, ο οποίος έχει μια μικρή αναπηρία στα πόδια και είναι και ιδιαίτερα φιλάσθενος. «Πνεύμα», είπε ο Σκρουτζ με μια αγωνία που όμοια της δεν είχε ξαναιώσει, «Πες μου αν ο μικρούλης Τιμ θα ζήσει». «Βλέπω μια άδεια θέση», απάντησε το Πνεύμα, «στη γωνία του τζακιού. Κι ένα δεκανίκι, που το κρατάνε και δεν το πετούν, κι ας μην είναι κανενός. Αν δεν αλλάξει τίποτα στο μέλλον, τότε το παιδί θα πεθάνει».

Το πνεύμα ξενάγησε τον Σκρουτζ και σε άλλα φτωχόσπιτα, σε όλες τις γωνιές τις χώρας και παντού υπήρχε γιορτινή διάθεση και χαρά και πρόσωπα που λάμπανε. Στο τέλος φτάσανε και στο σπίτι του ανιψιού του Σκρουτζ. Εκεί είχαν αρχίσει τα τραγούδια και ο ανιψιός του Σκρουτζ γέλαγε τρανταχτά όλη την ώρα, και μετά έπαιζαν παιχνίδια και ο Σκρουτζ ζήληψε, και ήθελε να συμμετέχει παρόλο που ήξερε ότι δεν μπορούσαν να τον ακούσουν ούτε να τον δουν. Τέλος χάρηκε τον ανιψιό του αυτόν τον γελαστό άνθρωπο, γιατί ήταν ο μόνος που τον είχε σκεφτεί και έπινε στην υγεία του. Μέχρι να τα καλοσκεφτεί όλα αυτά, το πνεύμα των σημερινών Χριστουγέννων τον είχε αφήσει στο δωμάτιο του και είχε φύγει.

Τότε είδε να πλησιάζει το τρίτο πνεύμα. Ένα τρομερό στοιχειό, αμίλητο και επιβλητικό, ντυμένο με μαύρα πάνω κάτω. Ο Σκρουτζ σφίχτηκε από την τρομάρα του. Ήταν το πνεύμα των μελλοντικών Χριστουγέννων και αμίλητο πάντα, έκανε νεύμα στον Σκρουτζ να τον ακολουθήσει στο μέλλον. Πάλι στην πόλη τον τριγυρνούσε το πνεύμα. Αυτή τη φορά τον έβαλε να ακούει συνομιλίες των συμπολιτών του. Από αυτές κατάλαβε ότι κάποιος πέθανε. Κάποιος που κατά τα λεγόμενα δεν τον είχε σε καμιά ιδιαίτερη υπόληψη κανένας. Τσιγκούνης όπως ήταν πέθανε μόνος, και τα υπάρχοντά του λεηλατηθήκανε από ανθρώπους που είχε αδικήσει. Κανείς δεν λυπήθηκε για αυτόν. Μετά ο Σκρουτζ είδε πάλι την οικογένεια Κράτσιτ, αυτή τη φορά να πενθεί για την απώλεια του μικρού αγαπημένου της Τιμ. Τέλος το Πνεύμα για να μην μείνει καμιά αμφιβολία στον γέρο, τον οδήγησε στο νεκροταφείο και έδειξε μακάβρια μια χορταριασμένη πέτρα. Στη πέτρα ήταν σκαλισμένο το όνομα Εμπενέζερ Σκρουτζ.

«Πνεύμα άκουσε με!» φώναξε ο Σκρουτζ και γαντζώθηκε πάνω στον μαύρο ίσκιο. Δεν είμαι πια ο άνθρωπος που ήμουν. Δε θα είμαι ο άνθρωπος που θα 'μουν, αν δεν είχαν γίνει όλα αυτά τούτη τη νύχτα. Γιατί να μου τα δείξετε όλα αυτά, αν δεν υπάρχει πια ελπίδα για μένα;»

Για πρώτη φορά το χέρι φάνηκε διστακτικό. «Πνεύμα καλό», συνέχισε ο Σκρουτζ πέφτοντας στα γόνατα μπροστά του «Η φύση σου η ίδια σε σπρώχνει να με λυπηθείς και να με συμπονέσεις. Πες μου πως έχω ακόμα το περιθώριο ν' αλλάξω τις μελλοντικές σκηνές που μου 'δειξες. Πες μου πως προλαβαίνω ν' αλλάξω τη ζωή μου!»

Ο γέρο Σκρουτζ τελικά θα την έχει την δεύτερη ευκαιρία του. Θα συνέλθει στο δωμάτιο του και τρελός από χαρά και ανακούφιση που είναι ζωντανός, θα αρχίσει να επανορθώνει. Μιας και ήταν πια ανήμερα Χριστούγεννα, θα στείλει μια τεράστια γαλοπούλα πεσκέσι στην οικογένεια Κράτσιτ. Θα αρχίσει τις δωρεές δεξιά αριστερά, μοιράζοντας χαρά και ξαφνιάζοντας ευχάριστα τους πάντες. Θα επισκεφτεί τον ανιψιό του και θα γιορτάσουν μαζί, ενώ στο μέλλον θα πάρει τον μικρό Τιμ υπό την προστασία του και θα δώσει μια γερή αύξηση στον γραμματικό του. Από τότε ο Σκρουτζ γελάει συνεχώς και δεν τον νοιάζει, αν τον κοροϊδεύουν για τις σπατάλες του.

ΤΕΛΟΣ